

Румяна Танкова

Български език

1. А1.1
клас

Учебно помагало
за подпомагане на обучението,
организирано в чужбина

Румяна Танкова

Български език

Български език
като втори език за ниво А1.1
по Общата европейска
езикова рамка

Учебно помагало
за подпомагане на обучението,
организирано в чужбина

ПРОСВЕТА
София

Указание за учителя

Учебното помагало е предназначено за децата в българските училища зад граница. То осигурява обучението по първия модул „Български език като втори – ниво А 1.1“ от учебната програма по български език и литература за първи клас за обучението, организирано в чужбина. На практическа основа се усвояват езикови категории, които спомагат за употребата на граматически правилна българска реч.

Поради многообразието на класната стая в българските училища в чужбина помагалото предполага вариативност в неговото използване. Тъй като първият модул предшества усвояването на звуковете и буквите в българския език, осъществяващо се чрез втория модул, помагалото е насочено към развитие на уменията на учениците да използват българския език в устна форма на общуване. Ето защо децата изпълняват учебните задачи устно, като слушат озвучаването в електронния вариант на помагалото. Ако се работи само с хартиения вариант, учителят чете задачите и представя езиковия материал чрез слушане на озвучаване, предложено в свитък към помагалото. В случай че учениците вече могат да четат, тези учебни задачи лесно се преобразуват, като езиковият материал се записва на учебната дъска. Тази функционалност на помагалото дава възможност то да се използва и в подготвителната група към училището.

Учителят може да се ръководи от книгата за учителя, която е предложена на сайта на издателството.

Символи

задача за рисуване, оцветяване

допълнителна задача

1 Разгледайте, слушайте, повторете и запомнете.

аз

ти

той

тя

то

ние

вие

те

2 Какво правят героите? Слушайте, повторете.
Означете със знак ✓ картинките, които са свързани с думата *той*.

3 Разгледайте, слушайте, повторете.

аз излизам

ти бягаш

той готви

тя играе

то лае

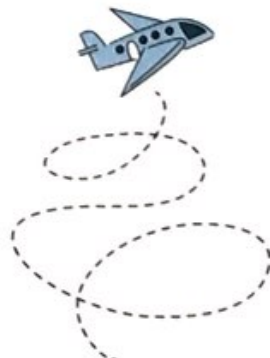
★ Изговорете подобни примери с думите *аз, ти, той, тя, то*.

4 Слушайте изреченията и посочвайте тяхната картинка.

★ Съставете други изречения с думите *ние, вие, те*.

5 Повторете по контура.

Моите приятели

ТОЙ, ТЯ, ТО

- 1** Как се казват децата? Чуйте и повторете.
Означете със знак ✓ женските имена.

Георги

Катя

Петър

Таня

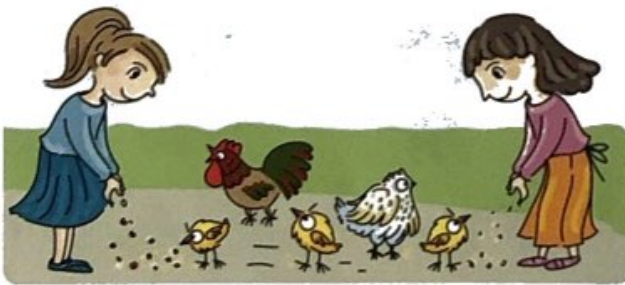

Лиля

- ★ Назовете приятелите с думите *той* или *тя*.

- 2** Какво правят момичетата? Разкажете.
Назовете животните. Слушайте и повторете.

петел

кокошка

пиле

- ★ Коя дума можем да заменим с *той*? Посочете птицата, която можем да наречем *тя*. А за кое казваме *то*?

- 3** Какво правят Рени, Валя, Иван, Румен и кучето?
Съставете изречения. Слушайте и повторете.

тя говори

тя пише

той свири

той плува

то яде

4 Кой пее? Слушайте и повтаряйте.

Ели пее.
Тя пее.

Емил пее.
Той пее.

Птичето пее.
То пее.

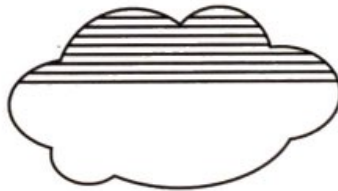
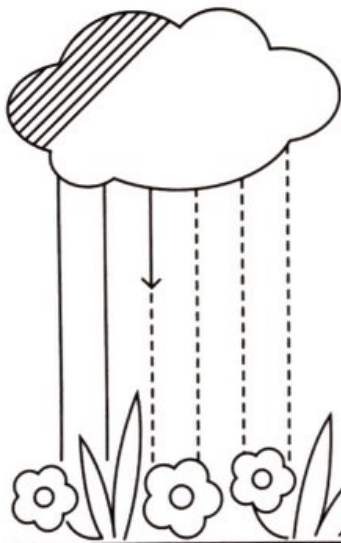
★ Съставете по подобие други изречения с думите *той, тя, то*.

5 Кой за какво се грижи?
Чуйте, покажете, повторете и разкажете със свои думи.

★ Колко пъти изговорихте думите *той, тя, то*?

 6 Защриховайте облачетата и дорисуйте дъжда.

1 Разгледайте, слушайте и повторете разговорите между героите.

★ Изиграйте по роли.

2 Кой е болен? Слушайте и повторете.

аз **съм** болен

ти **си** болен

той **е** болен

ние **сме** болни

вие **сте** болни

те **са** болни

3 Кой къде е? Номерируйте картинките в реда, в който чувате изреченията към тях.

4 Кой какъв спортист е? Чуйте, повторете, обяснете.

★ Свържете картинките по двойки според спорта. Изговорете думите.

5 Какво си казват учениците, когато Петьо се завръща здрав в училище? Слушайте и подредете изреченията в диалога.

 6 Повторете по контура.

Handwriting practice section for the letter 'C'. It includes a crescent moon and stars, followed by a row of dashed 'C' shapes for tracing. Below this are three rows of handwriting lines with dashed 'C' shapes for tracing. The first row shows uppercase 'C's, the second row shows lowercase 'c's, and the third row shows alternating uppercase 'C' and lowercase 'c'.

- 1** За какво разговарят бащата и синът?
Чуйте, повторете и изиграйте по роли техните диалози.

- 2** Слушайте, посочвайте картинките подред
и отговаряйте правилно на въпросите.

яйце

салата

торта

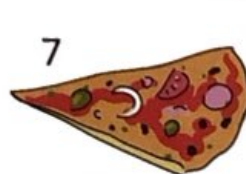
супа

спагети

риба

пица

пиле

- 3** Къде са героите? Чуйте разговора им.
Повторете го и съставете подобен диалог.

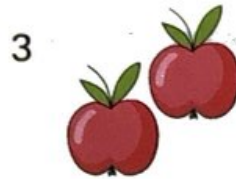
4 Разгледайте, слушайте и отговорете.

круши

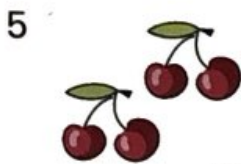
дини

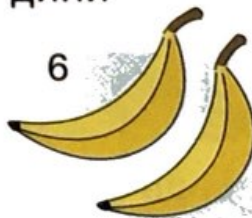
ябълки

ягоди

череша

банани

пъпеши

5 За какво разговарят героите? Слушайте, повторете, обсъдете.

6 Повторете и допишете.

1 Слушайте и номерирайте картинките в същия ред.

2 На кои картинки има брат и сестра? Означете със знак ✓.

3 Кой са героите? За какво разговарят? Чуйте, повторете, обяснете.

★ Разпределете се по роли и изиграйте диалозите.

4 Проследете и открийте думите. Изговорете ги.

един баща   една майка   един син   една дъщеря   едно бебе   една баба   един дядо

5 Посочете бащата, майката и детето в семействата на животните.

едно коте   едно мече

един котарак   един мечок

една котка   една мечка

★ Чуйте и повторете. Заменете названията на животните с *той*, *тя* или *то*.

6 Повторете, допишете.

1 Чуйте разговора и го повторете.

★ Колко пъти употребихте местоименията *той, тя, то*?

2 Назовете и добавете думите *един, една, едно*.

маса

СТОЛ

легло

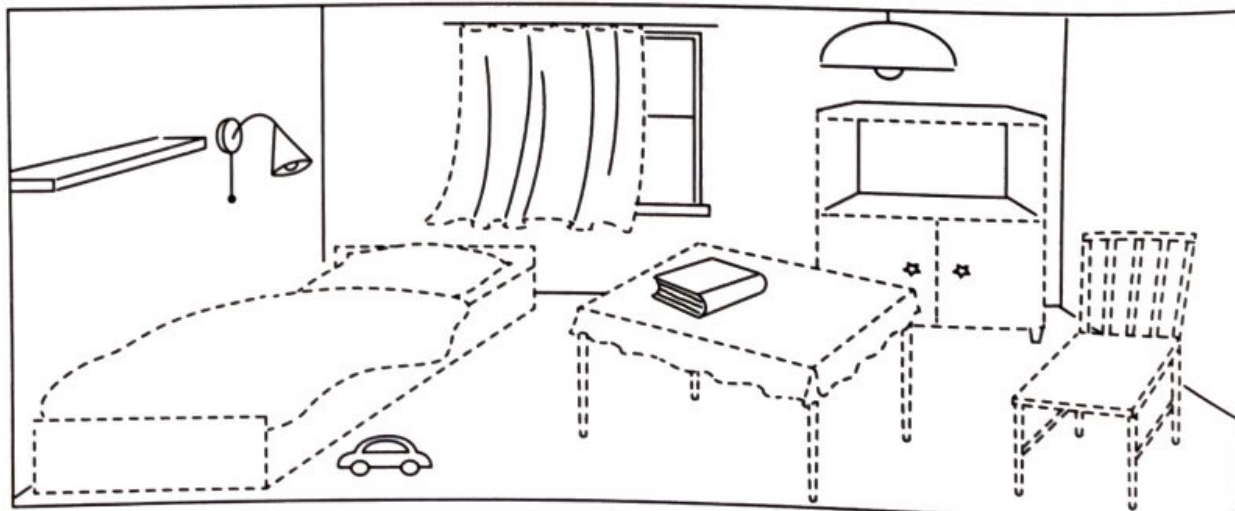

перде

шкаф

3 Оцветявайте и изговаряйте:
Това е един...; Това е една...; Това е едно... .

4 Номерируйте думите в реда, в който ги чувате.

врата

прозорец

лампа

одеяло

5 Свържете картинките с думите *един, една, едно*. Изговорете.

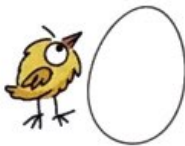
един

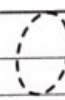
една

едно

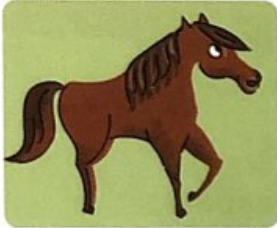

6 Повторете и допишете.

						
o	o	o				
oo	oo	oo				
Oo	Oo	Oo				

1 Слушайте, посочвайте и повтаряйте.

един кон

една крава

една овца

едно магаре

2 Кои са животните и техните малки? Слушайте, повторете, добавете и свои примери за животни.

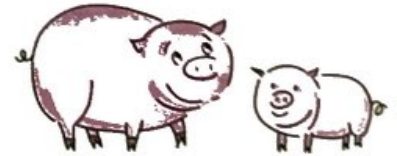
коза

козле

овца

агънце

прасе

прасенце

котка

котенце

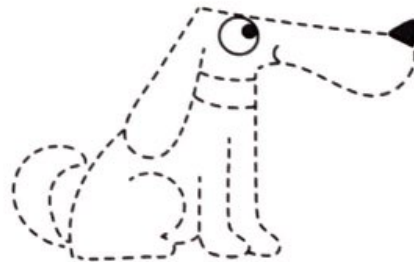

куче

кученце

★ Назовете само животните, които свързваме с думата *едно*. Колко са те?

3 Повтаряйте по контура, като едновременно с това назовавате животните заедно с думите *един, една, едно*.

4 Кой кого гони? Чуйте, посочете, отговорете.

едно куче

една котка

една мишка

5 Назовете животните. Кои от тях свързваме с думата *една*?
Означете със знак ✓.

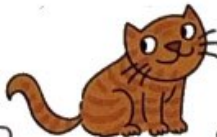

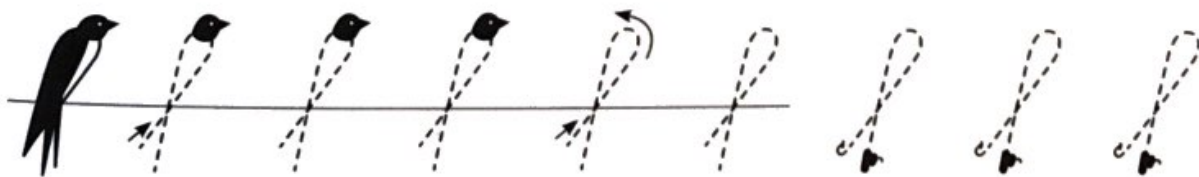

★ А кои думи свързваме с *едно*? Изговорете ги.
Коя дума остана? С коя дума се свързва?

6 Повторете и напишете до края на редовете.

- 1 Какво са изобразили децата? Каква е разликата между техните рисунки? За коя от тях можем да кажем *много*?

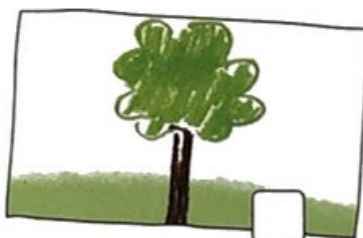

- ★ Сравнете думите *кола* и *коли*. По кой звук се различават?

- 2 Слушайте, повторете и означете с ✓ рисунките, които свързваме с думата *много*. Изговорете и другата дума в множествено число.

цветя

дърво

деца

- 3 Повторете по контура и оцветете. Слушайте и назовете нарисуваното. Изговорете отново тези думи, но свързани с *много*. Сравнете ги.

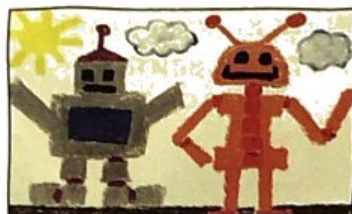
риба
рибитопка
топкироза
розипеперуда
пеперуди

4 Слушайте и повторете думите. Изговорете ги в единствено число.

самолети

роботи

кораби

★ Кой звук отпадна?

5 Слушайте и повторете думите. Изговорете ги отново, но в множествено число.

един мотор

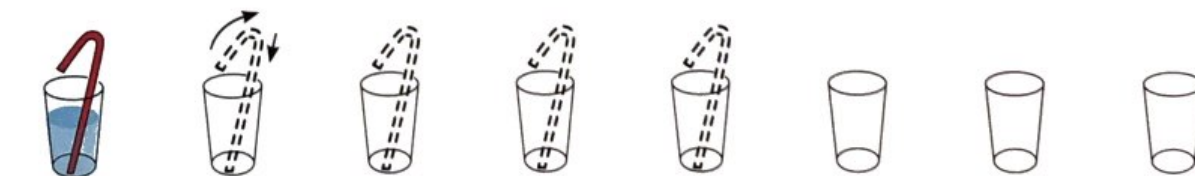
една къща

едно цвете

★ Как се променят думите в множествено число? Дайте примери с думите: *балон, сладолед, лодка, мишка, листо, огледало.*

6 Повторете, допишете.

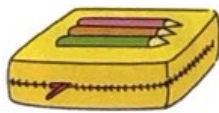
M M M M							
m m m							

- 1 Какво има в нарисуваната класна стая?
Слушайте, повтаряйте и показвайте.

- ★ А какво няма? Сравнете с вашата класна стая.

- 2 Разгледайте, слушайте и повтаряйте.
Кое от изброеното имаш в твоята раница? А кое нямаш?

един несесер

един молив

една острилка

една тетрадка

една линия

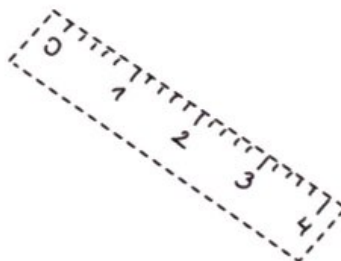

една гума

една четка

- 3 Очертавайте по контура и питайте с въпроса *Имаш ли...?*

4 Кой има играчка в ученическата си раница? Проследете и отговорете.

★ А кои деца нямат играчка? Отговорете с изречения.

5 Погледнете навън. Какво е времето? Слушайте и повтаряйте въпросите и отговорите. Означете вярното с ✓.

слънце

облаци

сняг

дъжд

вятър

буря

мъгла

6 Повторете и допишете до края на реда.

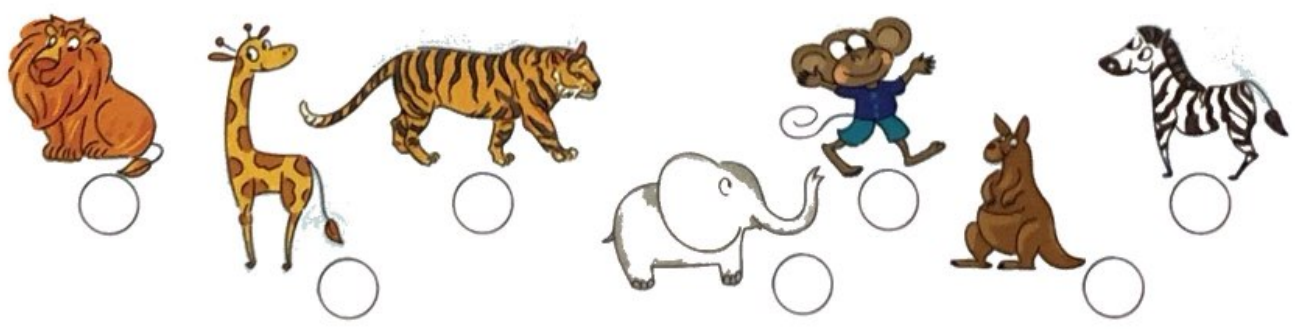
ooo	ooo	ooo			
Ooo	Ooo	Ooo			
nn	nn				
mm	mm				

1 Къде са децата? За какво разговарят?
Слушайте и повторете разговора по роли.

★ Изговорете само изреченията, в които има думата **ли**.

2 Слушайте, повтаряйте въпросите и номерирайте в същия ред.

3 Повторете по контура и назовете животните заедно
с думите **един, една, едно**.

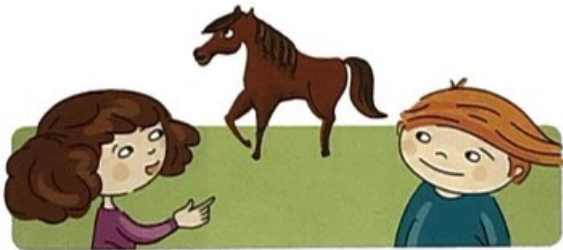

4 Към всяка картинка задайте въпроса *Това не е ли?* и посочете кой от вас да отговори.

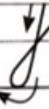
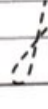
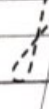
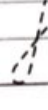
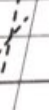
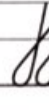

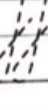
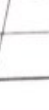

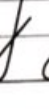
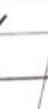
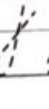
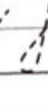

★ Повторете, но с въпроса *Нали това е...?*

5 За какво разговарят децата? Слушайте и повторете. Изиграйте диалога.

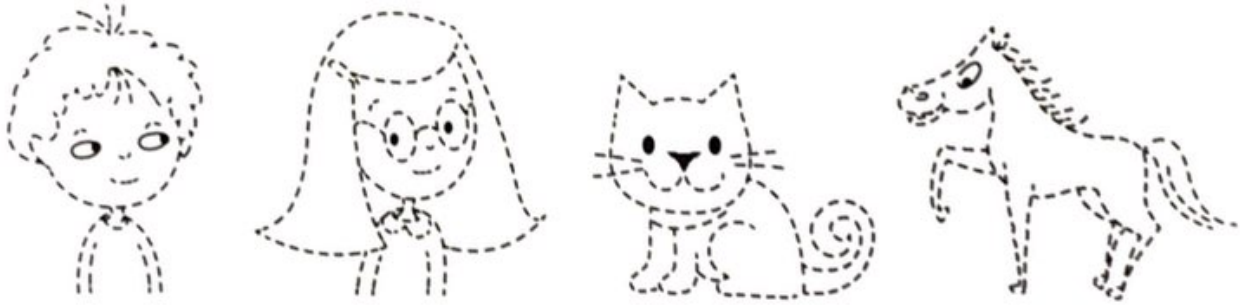

★ Измислете подобни примери.

 6 Повторете и допишете.

- 1 Повторете по контура. Към всяка рисунка задайте въпроса *Кой е това?* и отговорете с имена на деца или животни.

- 2 Кога е това? Слушайте, повторете, разкажете.

сутрин

обяд/обед

вечер

- ★ Как се поздравяваме по това време на деня? А как се нарича храненето сутрин, обед и вечер? Слушайте и посочете.

- 3 Какво прави момчето? Кога и къде? Номерируйте картинките в тяхната последователност и задайте въпроси към всяка от тях.

4 Къде отива момчето? Слушайте, повтаряйте.

в парка

на кино

на училище

на стадиона

в зоопарка

у дома

5 Кой ще зададе най-много въпроси към картинките?

Кой? Кога? Къде?

6 Продължете по образца.

↓ i i i			
l l l i i i			
lll iii iiii			

- 1 Какви дрехи избират децата? Кои въпроси задават? Слушайте, повторете и допълнете.

- 2 С кои дрехи е облечен днес всеки от вас? Означете със знак ✓.

панталон

рокля

пола

яке

пуловер

блуза

чорапи

дъждобран

риза

- ★ Слушайте образа и задайте въпрос към всяка картинка.

- 3 Повторете по контура. Към всяка картинка задайте въпроси с думите *кой, коя, кое* или *кои*. Слушайте образа.

4 Кои дрехи носим само през зимата?
Слушайте, повторете и означете с ✓.

шал

шапка

тениска

ръкавици

★ Към всяка картинка задайте въпрос с думите *кой, коя или кои*.
Чуйте примери.

5 Кой с какво е обут? Измислете имена на децата и свържете.
Задайте въпроси, като използвате думите *кой носи...*

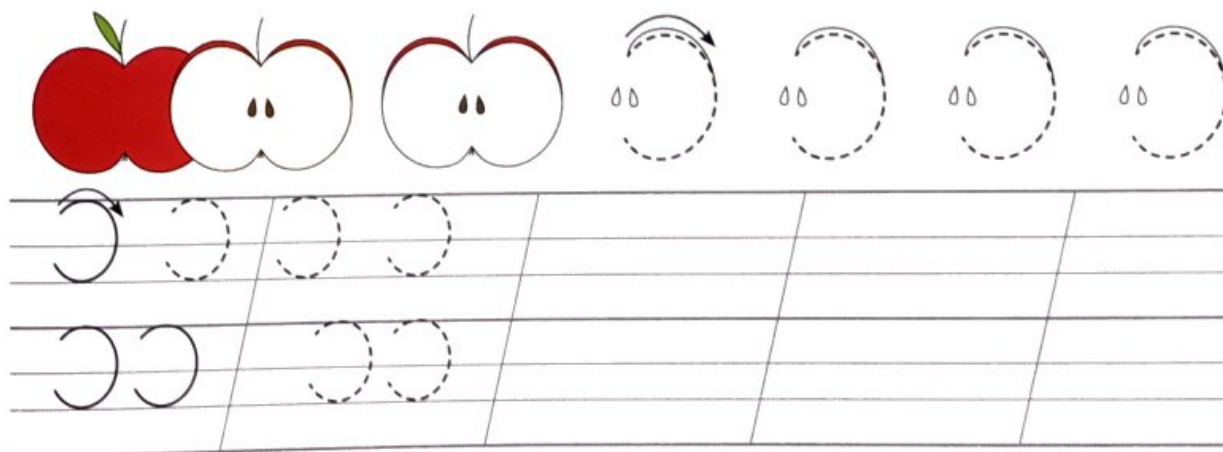

обувки

маратонки

ботуши

6 Повторете и допишете по образца.

- 1** Как се забавляват децата през зимата и през лятото?
За какво разговарят? Слушайте, повторете, обяснете.

- 2** Как се запознават децата? Какви въпроси си задават?
Слушайте и продължете по образеца.

- 3** Кои са сезоните? Слушайте, повторете, обяснете.

една зима

една пролет

едно лято

една есен

- ★ Какъв цвят е дървото през различните сезони?
Посочете вярното.

червено

зелено

бяло

жълто

розово

4 Кои са зеленчуците? През кой сезон зреят?
Слушайте, повторете и добавете свои примери.

морков

домат

зеле

чушка

краставица

★ Какъв цвят е всеки зеленчук? Задайте въпроси за всеки от тях, като използвате думите *какъв е...*, *каква е...*, *какво е...* .

5 Изговорете думите. Употребете ги във въпросите:
Какъв е..., *Каква е...*, *Какво е...*, *Какви са...* .

ТОЙ

смел

ТЯ

строга

ТО

палаво

ТЕ

весели

6 Какво правят децата? Слушайте изреченията и задайте към тях въпроси с думата *защо*.

плаче

кашля

падна

с чадър

7 Допишете.

1 Кое дете има рожден ден? Посочете го.

★ От колко души е неговото семейство? Назовете ги.
Колко роднини са негови гости? Пребройте ги.

2 Какво е подготвено за празника?
Слушайте, повторете, посочете.

торта

свеци

подарък

бонбони

3 По колко свеци има на всяка торта? Чуйте и повторете. Колко от тях ще духнеш ти на рождения си ден? Преброй на глас и означи с ✓.

една две три четири пет шест седем осем девет десет

★ На колко години са твоите приятели?

4 Слушайте, повторете, запомнете.

11

12

13

14

15

единадесет дванадесет тринадесет четринадесет петнадесет

16

17

18

19

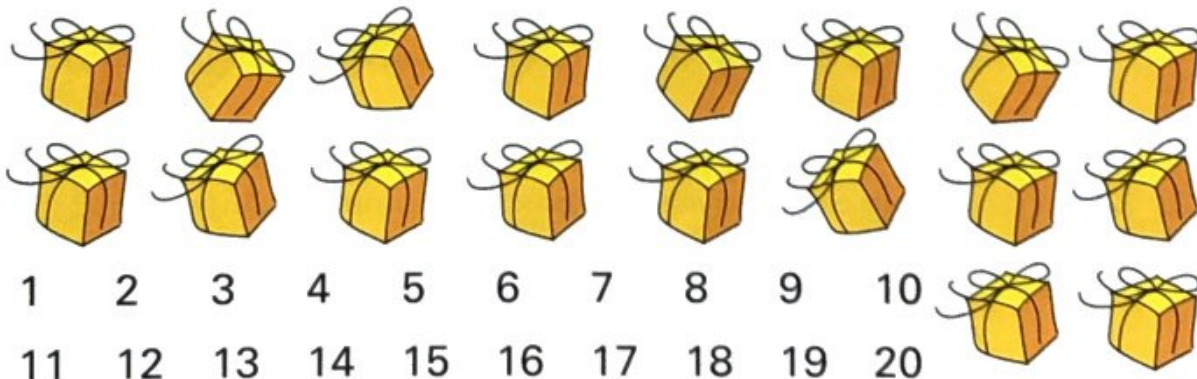
20

шестнадесет седемнадесет осемнадесет деветнадесет двадесет

5 На колко парчета е разделена тортата?
Бройте и изговаряйте едно след друго.

6 Колко подаръка е получил рожденикът?
Пребройте на глас и оградете вярното.

★ Оградете по три подаръка. Колко групи се получиха?

7 Изговорете на глас числата и решете задачите. Кажете отговорите.

$4+5=$

$6+6=$

$7+5=$

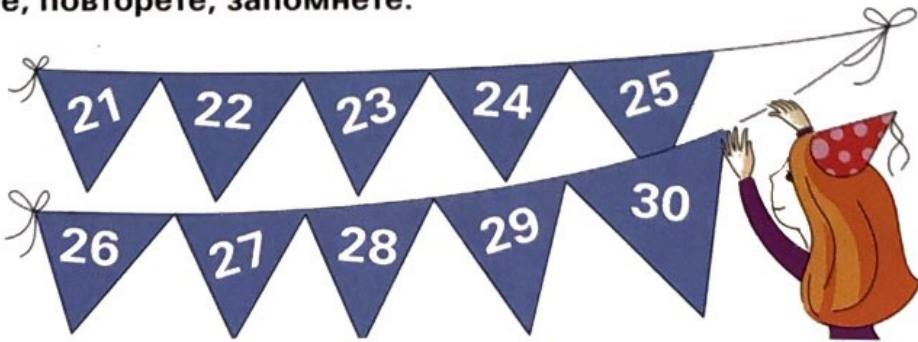
$8+8=$

$10+9=$

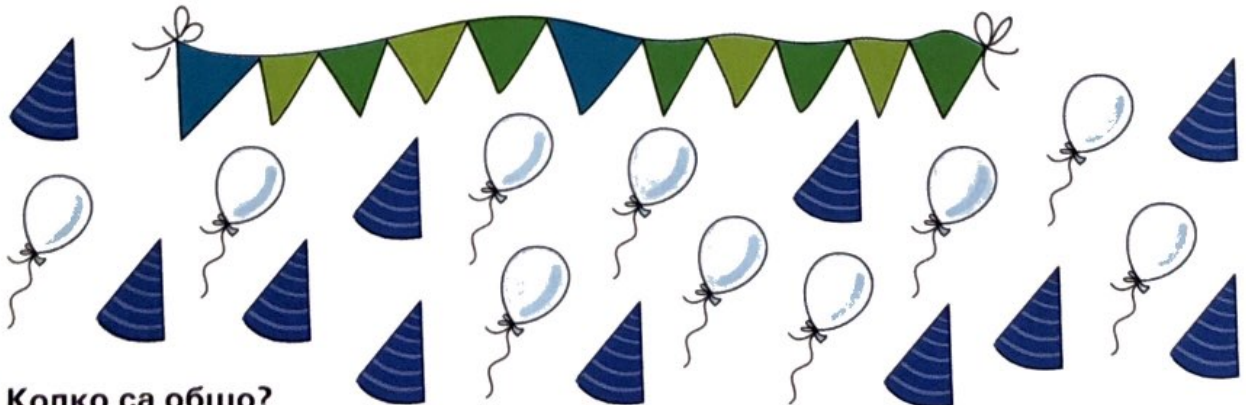
- 1 Какво правят децата на детския празник?
Слушайте и разкажете със свои думи.

- 2 Слушайте, повторете, запомнете.

- 3 Колко знаменца са нарисувани? Колко са балоните? А шапките?
Бройте на глас.

- ★ Колко са общо?

4 Слушайте, повторете, запомнете.

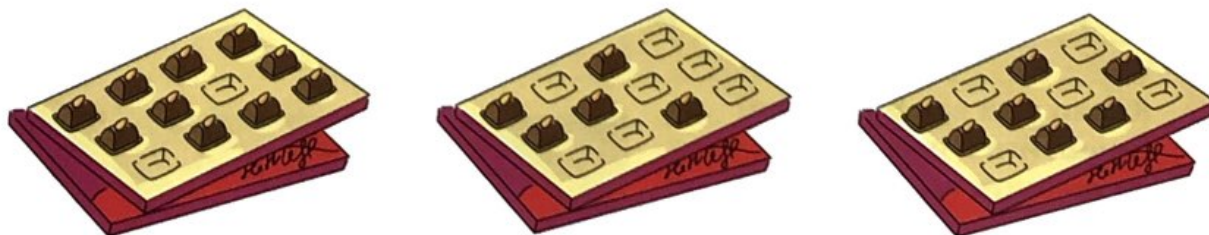

5 Колко закуски са приготвени за празника? Бройте на глас.

★ Пребройте ги и по видове.

6 Пребройте бонбоните. Колко са останали? А колко са изядени?

★ По колко бонбона е имало във всяка кутия?
Колко бонбона е имало във всички кутии?

7 Кой ще напише най-трудните задачи за събиране на числа?
Изговорете на глас цифрите, които сте написали.

- 1** От кои държави са децата? Как се представят те един на друг?
Слушайте, повторете, добавете.

- ★ Кои други държави знаете? Как се наричат хората, които живеят в тях?

- 2** Слушайте, повторете, посочете.

българин

българка

българче

българи

- 3** Какво е за вас България?
Слушайте и разкажете
с помощта на рисунката.

- 4** Кои са създателите на българската писменост?
Чуйте стихотворение за тях и го научете наизуст.

- ★ Разкажете как вие празнувате 24 май.

- 5** Слушайте, повторете и запомнете.

Испания
испанец
испанка
испанци

Германия
германец
германка
германци

Австрия
австриец
австрийка
австрийци

Италия
италианец
италианка
италианци

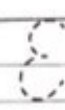

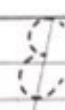
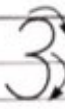
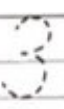
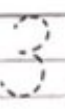
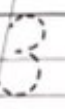

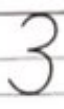

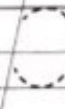

Америка
американец
американка
американци

- ★ В коя държава живеете вие? Назовете хората от тази националност.
Нарисувайте знамето на държавата и разкажете за нея.

- **6** Повторете, допишете.

- 1** Къде са героите? Какво правят? Какви въпроси си задават? Слушайте техния разговор, повторете и добавете още въпроси.

- ★ Слушайте и открийте грешните думи. Изговорете правилно.

- 2** Къде са децата? За какво разговарят? Изиграйте диалога им.

- ★ Преобразувайте изречението *Аз съм гладен*, като използвате думите *ти, той, тя, то, ние, вие, те*.

- 3** Кой какво поръчва? Свържете и отговорете с помощта на думите *един, една, едно*.

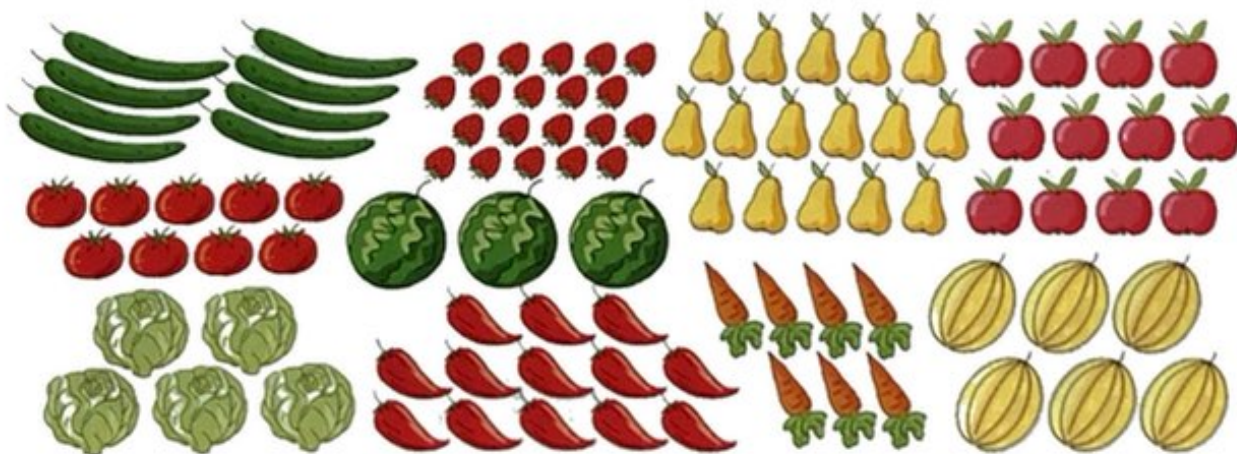

- 4** Какво пазаруват децата?
 Какво питат майка си?
 Слушайте и изиграйте диалога.
 Повторете само въпросите в него.
 Добавете и други.

- 5** С какво е пълна количката? Какво са купили децата? По колко броя?
 Колко са зеленчуците? Колко са плодовете? А общо?

- 6** Напишете.

и и	ш ш
е е	з з
л л	а а
р р	ж ж
о о	х х

Картинен речник

диня
една диня
много дини

домат
един домати
много домати

жираф
един жираф
много жирафи

котка
една котка
много котки

круша
една круша
много круши

куче
едно куче
много кучета

легло
едно легло
много легла

маса
една маса
много маси

молив
един молив
много моливи

морков
един морков
много моркови

панталон
един панталон
много панталони

пица
една пица
много пици

риба
една риба
много риби

рокля
една рокля
много рокли

сандвич
един сандвич
много сандвичи

стол
един стол
много столове

торта
една торта
много торти

чушка
една чушка
много чушки

ябълка
една ябълка
много ябълки

яке
едно яке
много якета

Съдържание

Указание за учителя	3
1 Учим и играем / Лични местоимения	4
2 Моите приятели / <i>той, тя, то</i>	6
3 Нашето здраве / Глаголът съм	8
4 Нашата храна / Въпроси и отрицание с глагола съм	10
5 Семейство / Род на съществителните имена	12
6 Моят дом / Род на съществителните имена	14
7 Животните край нас / Род на съществителните имена	16
8 Нашите рисунки / Число на съществителните имена	18
9 Нашето училище / Глаголите <i>има</i> и <i>няма</i>	20
10 В зоопарка / Въпроси с думите <i>ли</i> и <i>нали</i>	22
11 Дневен режим / Въпроси с думите <i>кой, кога, къде</i>	24
12 Нашите дрехи / Въпроси с думите <i>кой, коя, кое, кои</i>	26
13 Сезони / Въпроси с думите <i>защо, как, какъв</i>	28
14 Рожден ден / Числителни имена от 1 до 20	30
15 Детски празник / Числителни имена от 20 до 100	32
16 Моята родина / Националности	34
17 В магазина / Преговор на наученото	36
Картинен речник	38

Румяна Танкова

Български език

Учебно помагало
за подпомагане на обучението,
организирано в чужбина

ISBN 978-954-01-3937-1

9 789540 139371

www.prosveta.bg • www.e-uchebnik.bg

Издателска група
ПРОСВЕТА
е член на Асоциацията
на европейските
издатели на учебници

EUROPEAN
EDUCATIONAL
PUBLISHERS
GROUP